

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Koho, Satu

Julkaisun nimi: Sota on helvetistä

Julkaisuvuosi: 2023

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Koho, S. (9.10.2023). Sota on helvetistä. *Stiiknafuulia*.

Haettu 17.1.24 osoitteesta

<https://www.stiiknafuulia.fi/sota-on-helvetista/>

Sota on helvetistä

Julkaistu 9.10.2023

Sota näyttää nousevan teemaksi tässä tuoreimmassa eli lokakuussa 2023 ilmestyvässä Stiiknafauliassa. Eikä sota ole tapetilla vain verkkolehdeksämme. Se on läsnä tässä ja nyt.

Tätä kirjoittaessani uutisia tulvii Israelista ja Gazasta. Lähi-idässä on puhjennut viimeisin – tuskin viimeinen – sota, joka jo yhdessä päivässä on vaatinut satoja siviiliuhreja. Israelin valtion ja palestiinalaisen äärijärjestö Hamasin välinen konflikti on räjähdysherkkä myös muualla. Kansainvälisellä yhteisöllä olisi nyt vakava paikka rauhanneuvottelujen veturina, eikä vain tässä tapauksessa.

Vaan uskaltaako enää toivoakaan pysyvää rauhaa? Kun sota yhdessä maailmankolkassa loppuu, yhteenotto on käynnissä toisessa ja alkamassa kolmannessa.

Sota ei sittenkään noudata klassista draaman kaarta, puhumattakaan, että lopussa olisi luvassa voimistuminen ja epämiellyttävistä tunteista puhdistuminen, katharsis. Sota jättää jälkeensä surua, kipua, menetyksiä, murtuneita mieliä. Pelkoa uusista sodista.

Nykykirjailijat kuvaavat sotaa usein moniulotteisena ilmiönä, joka kytkeytyy vaikkapa terrorismiin, teknologiaan, pakolaisuuteen ja ihmisoikeuksiin.

Kenties sota aiheena kiehtoo kirjailijoita ja muita taiteilijoita myös siksi, että sen kautta voi tutkia ihmisluonnetta, moraalia, konfliktia ja selviytymistä.

Sodasta kertoo kirjallisuutta tarvitaan. Ei vähiten siksi, että se auttaa meitä ymmärtämään sodan aiheuttamia traumoja ja jakautumisia mutta ennen kaikkea siksi, että kirjallisuuden avulla on mahdollista edistää vuoropuhelua ja viime kädessä rauhaa.

Oulun kirjailijaseura järjesti syyskuun toisena viikonloppuna Uuden kirjallisuusfestivaalin, järjestyksessään jo kahdeksannen.

Myös siellä sota nousi vahvasti esiin, mistä enemmän **Joel Ollikkalan** artikkelissa. Siinä kysytään aiheellisesti: "Olemmeko oppineet ihmisinä yhtään mitään?" Juttu on tarjolla verkkolehdeksämme.

Sotakirjailijaksi profiloitunut **Pekka Jaatinen** puolestaan toteaa: "Sota on ääriolosuhde, joka läpivalaisee ihmisen. Hyvyyden ja pahuuden koko kirjo välähtää näkyviin." Jaatisesta ja hänen tiestään kirjailijuuteen lisää henkilöhaastattelussa.

Voimmeko vastustaa pahaa. Voimmeko asettaa sille rajat? Kyllä voimme, mutta joskus se vaatii rohkeutta ja aina sitä, ettemme luovuta ajatteluamme propagandamestareiden käsiin. Meidän on myös kuunneltava sydäntämme ja omaa moraalitajuamme – joka hetki.

Sillä kysymys rajoista ei kuulu vain historian verimustille lehdille. Tänä päivänä niiden merkitys on suurempi kuin koskaan.

Kursivoitu teksti on napattu eräkirjoistaan tutun **Kari Kovalaisen** laajasta esseestä, joka ottaa kantaa myös ihmisen muokkaaman maailman ja luonnon väliseen rajankäyntiin. Essee löytyy lehdestämme.

En halua päättää kirjoitustani sotaan enkä rajoihin. Päätän sen voittoon: onneksi olkoon Botnia-kirjallisuuspalkinnon voitosta teoksellasi *Onnenpäiviä*, **Johanna Hulkko**! Tänä 9. lokakuuta julkistetun Botnia-voittajan kirjoituksen voit senkin lukea Stiiknafauliasta.

Rauhallista syksyä,

Satu Koho